

Οικοδομώντας την Ευρώπη των λαών

Η Ευρωπαϊκή Ένωση και ο πολιτισμός

Το παρόν φυλλάδιο εκδίδεται σε όλες τις γλώσσες της Ευρωπαϊκής Ένωσης: αγγλικά, γαλλικά, γερμανικά, δανικά, ελληνικά, ισπανικά, ιταλικά, ολλανδικά, πορτογαλικά, σουηδικά και φινλανδικά.

Ευρωπαϊκή Επιτροπή

Γενική Διεύθυνση Τύπου και Επικοινωνίας

Εκδόσεις

B-1049 Bruxelles/Brussel

Το κείμενο ολοκληρώθηκε τον Δεκέμβριο του 2001

Στο εξώφυλλο: μια σκηνή από το «Ψωμί και τουλίπες» του Silvio Soldini.
Το φιλμ αυτό πραγματοποιήθηκε με την υποστήριξη του προγράμματος MEDIA της Ευρωπαϊκής Ένωσης. Βλέπε σ. 20.

Δελτίο βιβλιογραφικής κατάταξης υπάρχει στο τέλος του τεύχους.

Λουξεμβούργο: Υπηρεσία Επίσημων Εκδόσεων των Ευρωπαϊκών Κοινοτήτων, 2002

ISBN 92-894-3177-6

© Ευρωπαϊκές Κοινότητες, 2002

Επιτρέπεται η αναπαραγωγή.

Printed in Belgium

ΤΥΠΩΜΕΝΟ ΣΕ ΧΑΡΤΙ ΛΕΥΚΑΣΜΕΝΟ ΧΩΡΙΣ ΧΛΩΡΙΟ

Οικοδομώντας την Ευρώπη των λαών

Η Ευρωπαϊκή Ένωση και ο πολιτισμός

Πίνακας περιεχομένων

Μια κοινότητα πολιτισμών	3
Η κοινή μας παιδεία Αριστουργήματα με ένα κλικ του ποντικιού Η Μονς στα ίχνη της Βαβέλ	5
Ενθαρρύνοντας τη δημιουργία Ο Τοσκάνι κατά της ανεργίας Τα πνευματικά δικαιώματα: ενθαρρύνοντας τη δημιουργία Περιπλανώμενοι χορευτές	10
Προστασία και αξιοποίηση της πολιτιστικής κληρονομιάς Το θέατρο, δραστηριότητα πολυμέσων Το Oland διαφυλάσσει το παρελθόν του	14
Ένας ιδιαίτερος οικονομικός τομέας Όταν ο πολιτισμός πωλείται με το διαδίκτυο	18
Η Ευρωπαϊκή Ένωση και ο κόσμος Κινηματογράφος στις δύο όχθες της Μεσογείου	21

Μια κοινότητα πολιτισμών

Αποφασισμένοι «να προχωρήσουν σε ένα νέο στάδιο της διαδικασίας προς την ευρωπαϊκή ολοκλήρωση που άρχισε με τη δημιουργία των Ευρωπαϊκών Κοινοτήτων», «να συνεχίσουν την πορεία τους προς μια ολοένα στενότερη ένωση των λαών της Ευρώπης...». Με την υπογραφή της συνθήκης για την Ευρωπαϊκή Ένωση, το 1992 στο Μάαστριχτ, εκδηλώθηκε η βούληση για μια Ευρώπη των λαών. Και η Ευρώπη αυτή περιλαμβάνει επίσης τον πολιτισμό: για πρώτη φορά, τα συμβαλλόμενα μέρη παρέχουν στην Ένωση δική της αρμοδιότητα σε αυτόν τον τομέα.

Με τη Συνθήκη θεσπίστηκε επίσης «ευρωπαϊκή ιθαγένεια» η οποία συμπληρώνει και δεν αντικαθιστά την εθνική ιθαγένεια. Η έννοια της ευρωπαϊκής ιθαγένειας εκφράζει τις θεμελιώδεις αξίες που μοιράζονται οι Ευρωπαίοι και στις οποίες στηρίζεται η ευρωπαϊκή οικοδόμηση. Επίσης θεμελιώνεται στην εκπληκτική πολιτιστική κληρονομιά των Ευρωπαίων. Υπερβαίνοντας τις γεωγραφικές, θρησκευτικές ή πολιτικές διαιρέσεις, τα καλλιτεχνικά, επιστημονικά ή φιλοσοφικά ρεύματα αλληλοεπηρεάστηκαν και αλληλοεμπλουτίστηκαν μέσα στους αιώνες, διαμορφώνοντας την κοινή κληρονομιά που μπορούν σήμερα να επικαλεσθούν οι διάφοροι πολιτισμοί της Ένωσης. Πράγματι, όσο και αν είναι διαφορετικοί, οι ευρωπαϊκοί λαοί μοιράζονται μια ιστορία η οποία ορίζει τη θέση της Ευρώπης μέσα στον κόσμο και θεμελιώνει την ιδιαιτερότητά της.

Το «ευρωπαϊκό πολιτιστικό μοντέλο» είναι εκεί, ανάμεσα στο σεβασμό της πολιτιστικής έκφρασης κάθε λαού και τις ανταλλαγές, τις συνεργασίες που τροφοδοτούν και εμπλουτίζουν κάθε πολιτισμό.

Κεντρικός στόχος της πολιτικής που ακολουθεί η Ένωση είναι η ανάδειξη των κοινών χαρακτηριστικών στις ευρωπαϊκές πολιτιστικές κληρονομίες, η ενίσχυση του αισθήματος ένταξης στην ίδια κοινότητα αλλά με σεβασμό της εθνικής και περιφερειακής πολιτιστικής πολυμορφίας, η συμβολή στην ανάπτυξη και τη διάδοση των πολιτισμών.

Η συνθήκη του Μάαστριχτ όχι μόνον αναδεικνύει τον πολιτισμό σε ολοκληρωμένο τομέα της ευρωπαϊκής δράσης, αλλά και θεσπίζει την υποχρέωση να συνεκτιμά η Ευρωπαϊκή Ένωση τις πολιτιστικές πτυχές σε όλες τις πολιτικές της. Οι ενισχύσεις που παρέχει η Ένωση στο πλαίσιο των κοινωνικών ή των περιφερειακών πολιτικών της (τουλάχιστον 500 εκατ. ευρώ το χρόνο) κάνουν την Ευρώπη σπουδαιότατο παράγοντα της πολιτιστικής ανάπτυξης.

Όμως, πέρα από αυτήν την οικονομική επένδυση, ο ρόλος της Ένωσης είναι να διευκολύνει τις πολιτιστικές ανταλλαγές, τη συνεργασία μεταξύ των παραγόντων στο χώρο του πολιτισμού και τη διακίνηση των έργων. Συγκεκριμένα, επιδιώκεται να συμμετάσχουν οι πολίτες, οι καλλιτέχνες, οι επαγγελματίες του πολιτισμού σε ευρωπαϊκά σχέδια και δίκτυα, να διευκολυνθεί η αμοιβαία γνώση της πολιτιστικής δημιουργίας, να ενισχυθούν οι δυνατότητες έκφρασης καθενός από τους λαούς της Ένωσης. Τα σχέδια που παρουσιάζει αυτό το φυλλάδιο είναι μόνον μερικά παραδείγματα ανάμεσα σε πολλά άλλα.

Από το 2000 και μετά, ακολουθώντας πρωτοποριακά προγράμματα στους τομείς της πολιτιστικής κληρονομιάς, της μετάφρασης και της καλλιτεχνικής συνεργασίας, η Ευρωπαϊκή Ένωση έθεσε σε εφαρμογή ένα πρώτο πρόγραμμα-πλαίσιο αφιερωμένο εξ ολοκλήρου στον πολιτισμό, το «Πολιτισμός 2000», το οποίο αποτελεί και τον ακρογωνιαίο λίθο της πολιτιστικής δράσης της. Με προϋπολογισμό 167 εκατ. ευρώ για τέσσερα χρόνια, το πρόγραμμα φαίνεται φτωχό σε σύγκριση με το σύνολο των δαπανών της Ένωσης. Ωστόσο, πολλές άλλες πολιτικές της Ένωσης ασχολούνται επίσης με τον πολιτισμό στην ευρύτερη έννοιά του: εκτός από την περιφερειακή και την κοινωνική πολιτική, οι πολιτικές εκπαίδευσης και κατάρτισης, τα προγράμματα επιστημονικής έρευνας, οι πρωτοβουλίες υπέρ των γλωσσών

υποστηρίζουν στο σύνολό τους, μέσω συγκεκριμένων ενεργειών, την ιδέα μιας πολλαπλής Ευρώπης με κοινή πολιτιστική κληρονομιά.

Μια πολλαπλή Ευρώπη, αλλά επίσης μια Ευρώπη που μεταφέρει τις αξίες της πολιτιστικής πολυμορφίας και του διαλόγου πέρα από τα σύνορά της. Η επιδίωξη αυτή βρίσκεται στο επίκεντρο των συμφωνιών της Ένωσης με τρίτες χώρες για θέματα όπως η διαφύλαξη της παγκόσμιας πολιτιστικής κληρονομιάς, η αμοιβαία γνώση των έργων, η υποστήριξη τοπικών πολιτιστικών δραστηριοτήτων, οι ανταλλαγές μεταξύ των περιφερειών και των χωρών. Με όλα αυτά τα μέσα η Ευρωπαϊκή Ένωση συμβάλλει στην κοινωνική ανάπτυξη και στην κατανόηση μεταξύ των λαών.

Η κοινή μας παιδεία

Προκειμένου να φέρει κοντά τους λαούς και να τους κάνει γνωστή την κοινή ιστορία τους, η Ευρωπαϊκή Ένωση ενθαρρύνει κάθε ευκαιρία συναντήσεων και ανταλλαγών μεταξύ Ευρωπαίων. Μολονότι επιθυμεί να αναπτύξει πολιτιστικό χώρο κοινό στους Ευρωπαίους, η Ένωση επιδιώκει εξίσου τη διαφύλαξη των πολιτισμών που την απαρτίζουν, όπως είναι π.χ. οι μειονοτικές γλώσσες.

Κάθε χρόνο το Συμβούλιο των Υπουργών Πολιτισμού επιλέγει τις «ευρωπαϊκές πολιτιστικές πρωτεύουσες». Η Αθήνα, η Αβινιόν, το Βερολίνο και το Ελσίνκι υποστηρίχθηκαν από την Ευρωπαϊκή Ένωση για να οργανώσουν συναυλίες, θεάματα, εκθέσεις και συνέδρια ευρωπαϊκής σημασίας με καλεσμένους καλλιτέχνες από ολόκληρη την Ευρώπη. Χάρη στο πρόγραμμα υποστήριξης στην αδελφοποίηση πόλεων, χιλιάδες κοινότητες αναπτύσσουν μόνιμους δεσμούς συνεργασίας και ανταλλαγών. Σε ολόκληρη την Ευρώπη οι «Ημέρες της πολιτιστικής κληρονομιάς», οι οποίες προσκαλούν τακτικά το κοινό να ανακαλύψει ή να ξαναδεί τους καλλιτεχνικούς θησαυρούς των διαφόρων εποχών, γνωρίζουν μεγάλη επιτυχία.

Η πρωτοβουλία Netd@ys Europe ενθαρρύνει τη χρήση των νέων μέσων στον τομέα της εκπαίδευσης και του πολιτισμού και, ιδίως, παρακινεί τους πολίτες να συμμετάσχουν ενεργά στην πολιτιστική ζωή. Μια φορά το χρόνο, σε ολόκληρη την Ευρώπη, οργανώνεται μια εβδομάδα Netd@ys και καλούνται σχολεία, οργανώσεις νεολαίας, πολιτιστικά κέντρα κλπ. να επιδείξουν και να ανταλλάξουν τα αποτελέσματα των εργασιών τους. Η τεχνολογία έρχεται να υποστηρίξει τα ανθρώπινα επιτεύγματα: ιστορίες με χρήση πολυμέσων, άρθρα διαφόρων σχολείων για θέματα του πολιτισμού

και της ιστορίας, εργαστήρια εκπαίδευσης στη διαφημιστική εικόνα, καλλιτεχνικές παραστάσεις με χρήση πολυμέσων, εικονικές εκθέσεις...

Εκτός από τις ενέργειες με τις οποίες ενθαρρύνεται η συνεργασία των Ευρωπαίων, η Ένωση χρηματοδοτεί πολλά σχέδια που συμβάλλουν πρακτικά στον «εκδημοκρατισμό» της πρόσβασης του κοινού στον πολιτισμό και την πολιτιστική κληρονομιά. Χάρη στο σχέδιο Debora (ψηφιακή πρόσβαση σε βιβλία της Αναγέννησης) αναπτύσσονται βοηθήματα για την πρόσβαση των χρηστών του διαδικτύου σε ψηφιοποιημένες συλλογές εγγράφων του 16ου αιώνα που προέρχονται από πολλές ευρωπαϊκές βιβλιοθήκες. Η Debora είναι ένα από τα πολυάριθμα παραδείγματα της υποστήριξης που παρέχει η Ένωση στα μουσεία, τις βιβλιοθήκες και τα άλλα πολιτιστικά ιδρύματα που δέχονται να θέσουν τις συλλογές τους στη διάθεση του ευρύτερου κοινού.

Η συμμετοχή στον πολιτισμό είναι επίσης θέμα παιδείας — να γνωρίσει κανείς τον σύγχρονό του πολιτισμό, αλλά και να ανακαλύψει τον πολιτισμό που συνδέει τις γενιές και διακρίνει τους λαούς. Σε κοινωνικό επίπεδο πρόκειται για ενσωμάτωση. Στο πλαίσιο της υποστήριξης της προς τα εκπαιδευτικά συστήματα, η Ένωση ενθαρρύνει τις παιδαγωγικές δραστηριότητες που αναδεικνύουν την πολιτιστική κληρονομιά και την πολιτιστική πολυμορφία. Από οικονομικής πλευράς, διακυβεύεται η ανταγωνιστικότητα της Ευρώπης. Πρόσφατα επανακαθορίσθηκε στις ευρωπαϊκές πολιτικές η ίδια η έννοια της εκπαίδευσης. Γίνεται σήμερα δεκτό ότι μαθαίνει κανείς στο σχολείο, αλλά επίσης μετά το σχολείο και έξω από αυτό. Οι έννοιες της «διά βίου μάθησης», της «άτυπης εκπαίδευσης» και της «ηλεκτρονικής μάθησης» (eLearning) ήρθαν να προστεθούν στις παραδοσιακές αντιλήψεις για την εκπαίδευση στα προγράμματα της Ευρωπαϊκής Ένωσης.

Κινητικότητα για καλύτερη γνώριμιά

Πολλά προγράμματα της Ευρωπαϊκής Ένωσης διευκολύνουν την κινητικότητα των πολιτών των κρατών μελών αλλά επίσης των υποψήφιων χωρών και των άλλων χωρών του κόσμου. Μπορεί να αφορά έναν σουηδό αρχιτέκτονα που μαθαίνει τα μυστικά της τέχνης του στην Μπολόνια, έναν νεαρό Γάλλο που μένει για μήνες στη Βόρεια Αφρική ανακαλύπτοντας άλλους πολιτισμούς ή κάποιον που περνά ένα εξάμηνο στο Ηνωμένο Βασίλειο για να μάθει καλύτερα τη γλώσσα.. Οι αριθμοί μιλούν από μόνοι τους: από το 1987 και μετά, περισσότερο από 1 εκατ. σπουδαστές πραγματοποίησαν διαμονή στο εξωτερικό χάρη στο εκπαιδευτικό πρόγραμμα «Σωκράτης», ενώ το πρόγραμμα «Νεολαία» κινητοποιεί, από το 1995 και μετά, περισσότερους από 400 000 νεαρούς Ευρωπαίους.

Οι ανταλλαγές αυτές περιλαμβάνουν από τη φύση τους την ανακάλυψη άλλων πολιτισμών. Μπορεί να στρέφονται γύρω από πολιτιστικά θέματα, όπως π.χ. το σχέδιο του προγράμματος «Νεολαία», στο οποίο συμμετείχαν νέοι από τέσσερις μεσογειακές χώρες (Αλγερία, Ελλάδα, Ιταλία, Τυνησία), για ανταλλαγές γύρω από την τέχνη και τον πολιτισμό στη Μεσόγειο.

ΑΡΙΣΤΟΥΡΓΗΜΑΤΑ ΜΕ ΕΝΑ ΚΛΙΚ ΤΟΥ ΠΟΝΤΙΚΙΟΥ

Τα ευρωπαϊκά μουσεία και οι πινακοθήκες είναι γεμάτα από κρυμμένους θησαυρούς. Δυστυχώς η δυνατότητα πρόσβασης σε αυτούς μέσω του διαδικτύου είναι συχνά περιορισμένη. Από έλλειψη μέσων ή οργάνωσης στην ταξινόμηση, το αποτέλεσμα είναι το ίδιο: αριστουργήματα που για να τα δει κανείς πρέπει να ταξιδέψει εκατοντάδες χιλιόμετρα. Σήμερα υπάρχει η τεχνολογία που χρειάζεται για να εξασφαλισθεί ποιοτική πρόσβαση στις συλλογές από μακριά. Το σχέδιο «Artiste», στο οποίο συμμετέχουν τέσσερα μεγάλα ευρωπαϊκά μουσεία (το Uffizi της Φλωρεντίας, η National Gallery και το Victoria and Albert Museum του Λονδίνου καθώς και το μουσείο του Λούβρου στο Παρίσι) και ιδιώτες εταίροι από το χώρο των εκδόσεων και των νέων τεχνολογιών της πληροφορίας μετατρέπει σε πράξη αυτήν την ιδέα. Το σχέδιο ξεκίνησε το 2000 και θα χρειαστεί δυόμισι χρόνια για να ολοκληρώσει την ψηφιοποίηση, την ταξινόμηση και τη δικτύωση υψηλής ποιότητας αντιγράφων πινάκων. Ένα δώρο για τους ερευνητές, τους σπουδαστές καλών τεχνών αλλά επίσης τους εκδότες περιεχομένου και τα μέσα ενημέρωσης.

Το σχέδιο Artiste είναι περισσότερο από απλή ψηφιοποίηση των έργων: θα θέσει στη διάθεση των σπουδαστών, των ερευνητών και των ιστορικών σειρά εργαλείων πολύ χρήσιμων για τις εργασίες τους. Συγκεκριμένα η υψηλή πιστότητα των προτεινόμενων εικόνων επιτρέπει σύγκριση μεταξύ των ζωγράφων και των εποχών στη χρήση του χρώματος, στην τεχνοτροπία, ακόμη και στις πινελιές. Ας πάρουμε το παράδειγμα ενός συντηρητή μουσείου που θέλει να εικονογραφήσει κατάλογο με τις διάφορες τεχνοτροπίες στη ζωγραφική. Δεν έχει παρά να κατονομάσει την τεχνοτροπία και το Artiste θα αναζητήσει όλους τους σχετικούς πίνακες που υπάρχουν στη βάση δεδομένων του. Και αυτό είναι απλώς ένα παράδειγμα από τις πολλές άλλες δυνατότητες που παρέχει ένα τέτοιο σχέδιο σε όλους τους φιλότεχνους και τους επαγγελματίες των καλών τεχνών.

Το σχέδιο χρηματοδοτείται από το πέμπτο πρόγραμμα-πλαίσιο έρευνας και τεχνολογικής ανάπτυξης της Ευρωπαϊκής Ένωσης.

Οι γλώσσες, θεμέλια του πολιτισμού

Το 2001, «Ευρωπαϊκό έτος των γλωσσών», ήταν κομβική χρονιά στο πλαίσιο της μακροπρόθεσμης πολιτικής να παρακινηθούν οι Ευρωπαίοι να μαθαίνουν δύο ακόμη γλώσσες πέρα από τη μητρική τους. Το «έτος των γλωσσών» υλοποιήθηκε με την οργάνωση εκστρατείας προς τιμήν όλων των γλωσσών που μιλιούνται στην Ευρώπη. Το 2001 πόλεις και χωριά έγιναν «πύργοι της Βαβέλ», οργανώνοντας πολύγλωσσες συζητήσεις στα σπίτια, στα καφενεία και τα σχολεία τους.

Η εκμάθηση των γλωσσών είναι σταθερή συνιστώσα της ευρωπαϊκής δράσης στους τομείς της εκπαίδευσης και της κατάρτισης. Και εάν είναι γεγονός ότι οι γλώσσες ανοίγουν ορίζοντες στους άλλους πολιτισμούς, είναι αλήθεια επίσης ότι η άγνοιά τους δυσχεραίνει τις ανταλλαγές μέσα στην Ευρώπη και στο εξωτερικό. Γι' αυτό η Ευρωπαϊκή Ένωση ενθαρρύνει, μέσω του προγράμματος-πλαίσιου έρευνας και τεχνολογικής ανάπτυξης και του προγράμματος eContent (ευρωπαϊκό ψηφιακό περιεχόμενο επί των παγκόσμιων δικτύων), την ανάπτυξη γλωσσικών βοηθημάτων που επιτρέπουν π.χ. αυτόματη μετάφραση ή αναζήτηση εγγράφων στο διαδίκτυο σε διάφορες γλώσσες.

Η Ευρωπαϊκή Ένωση ενδιαφέρεται επίσης να δώσει τη δυνατότητα στον καθένα να ανακαλύπτει ξένους συγγραφείς στη γλώσσα του. Πρωτοβουλίες όπως το διεθνές φεστιβάλ ποίησης της Στοκχόλμης ή το δίκτυο NEW Theatre βοηθούν στη διεθνή προβολή συγγραφέων και στη διακίνηση των έργων τους χάρη στη μετάφραση. Μέρος του προϋπολογισμού πολιτιστικής συνεργασίας στην Ευρώπη διατίθεται για να υποστηριχθεί η μετάφραση λογοτεχνικών έργων και η διάδοσή τους. Έτσι, από το 1996, μεταφράστηκαν περισσότερα από 800 βιβλία μεταξύ των οποίων: *Der Zehnteufel* του Hans Magnus Enzensberger, από τα γερμανικά στα ελληνικά: *Smokove Vlivadite* του Jordan Radickov, από τα βουλγαρικά στα ιταλικά: *The European Renaissance* του Peter Burke, από τα αγγλικά στα γαλλικά και στα ιταλικά: *Barão de Teive: Educação do Estóico* του Fernando Pessoa, από τα πορτογαλικά στα νορβηγικά.

Τέλος, η Ευρωπαϊκή Ένωση συμβάλλει στη διάσωση των περιφερειακών και μειονοτικών γλωσσών της. Καταλανοί, Βρετόνοι, Ουαλοί — υπολογίζονται σε 40 εκατ. περίπου οι Ευρωπαίοι που μιλούν τοπική γλώσσα άλλη από την επίσημη γλώσσα του κράτους τους. Ο σεβασμός της γλωσσικής πολυμορφίας αποτελεί ένα από τα θεμέλια της Ένωσης.

IMAGEBANK

Η ΜΟΝΣ ΣΤΑ ΙΧΝΗ ΤΗΣ ΒΑΒΕΛ

Από τις 17 έως τις 26 Σεπτεμβρίου 2001 η πόλη της Μονς, στο Βέλγιο, αναζήτησε τα ίχνη του πύργου της Βαβέλ οργανώνοντας φεστιβάλ γλωσσών ανοιχτό σε όλους.

Ο στόχος, όπως αναφερόταν στον ιστοχώρο της εκδήλωσης; «Να ευαισθητοποιηθούν όσο το δυνατόν περισσότεροι πολίτες στη σπουδαιότητα και τον πολιτιστικό πλούτο από τη γνώση των γλωσσών είτε για επαγγελματικούς λόγους, είτε για λόγους προσωπικής ανάπτυξης ή ανοίγματος στους άλλους... αλλά και να ενθαρρυνθεί ο πληθυσμός της πόλης να μετάσχει σε δραστηριότητες εκμάθησης όποια κι αν είναι τα κίνητρό του, ανεξάρτητα από ηλικία και κοινωνικοοικονομική θέση...».

Και οι ευκαιρίες δεν έλειψαν. Τα εστιατόρια οργάνωσαν συζητήσεις στα δανέζικα, τα αγγλικά ή ακόμη τα ελληνικά, με την καθοδήγηση καθηγητών γλωσσών. Χάρη σε ένα φεστιβάλ τραγουδιών, μιμήσεων και θεατρικών σκετς οι δάσκαλοι και οι μαθητές τους μοιράστηκαν τη χαρά των γλωσσών με το κοινό. Τοπικοί καταστηματαρχες βοήθησαν να οργανωθεί πολύγλωσσος διαγωνισμός αινιγμάτων. Σχηματίστηκε μια αλυσίδα φιλίας. Χάρη στο διαδίκτυο οι κάτοικοι της Μονς είχαν τη δυνατότητα ανταλλαγών με κατοίκους διαφόρων χωρών της Ευρωπαϊκής Ένωσης.

Για δέκα μέρες τα γερμανικά, τα αγγλικά, τα ισπανικά, τα δανέζικα, τα ελληνικά, τα ιταλικά και τα ολλανδικά, ακόμη και η νοηματική γλώσσα, γνώρισαν μεγάλη διάδοση στη Μονς. Το σχέδιο αυτό ήταν ένα από τα πολλά στο πλαίσιο του «Ευρωπαϊκού έτους των γλωσσών».

Ενθαρρύνοντας τη δημιουργία

Σιγά-σιγά οικοδομείται ένας ευρωπαϊκός πολιτιστικός χώρος. Τροφοδοτείται από την επιθυμία καλλιτεχνών από διάφορους ορίζοντες να εργασθούν μαζί και να κάνουν γνωστά τα έργα τους πέρα από τα εθνικά σύνορα. Αλλά για να ενθαρρυνθεί η δημιουργία και η διακίνηση αυτών των βιβλίων, των ταινιών και των θεαμάτων πρέπει να θεσπισθεί κατάλληλο ευρωπαϊκό νομικό πλαίσιο. Από την πρώτη στιγμή της έμπνευσης μέχρι τη διάδοσή τους στο κοινό, τα ευρωπαϊκά έργα και οι καλλιτέχνες που τα δημιουργούν βρίσκονται στο επίκεντρο της πολιτιστικής δράσης της Κοινότητας. Ενθαρρύνονται ο χορός, το θέατρο, οι οπτικές και πλαστικές τέχνες, ο κινηματογράφος, η λογοτεχνία, η μουσική, κάθε μορφή καλλιτεχνικής δημιουργίας.

Ένα περιπλανώμενο θεατρικό φεστιβάλ. Ένα δίκτυο μουσικής δημιουργίας σε ηλεκτρονική μορφή. Η μετάφραση ενός λογοτεχνικού έργου σε πολλές γλώσσες. Αυτά είναι μερικά παραδείγματα μεταξύ άλλων πολιτιστικών δραστηριοτήτων που υποστηρίζει το πρόγραμμα «Πολιτισμός 2000». Μικρής χρονικής διάρκειας (οργάνωση εκδηλώσεων και φεστιβάλ) ή μόνιμα (δημιουργία δικτύων συνεργασίας), τα σχέδια αυτά ενθαρρύνουν την αντιπαράθεση επιχειρημάτων, την ανταλλαγή ιδεών, την αναγνώριση των έργων και των δημιουργών τους. Για τους καλλιτέχνες η δυνατότητα να εργασθούν έξω από τα συνηθισμένα πλαίσια και να εμπλουτίσουν την εικόνα τους για τον κόσμο σε επαφή με άλλες πραγματικότητες είναι ανεκτίμητη πηγή έμπνευσης, ενώ η Ευρώπη αποτελεί εκπληκτικό ηχείο.

Οι επαγγελματίες του πολιτισμού

Η Ευρωπαϊκή Ένωση διαθέτει περίπου 7 εκατ. ενεργούς επαγγελματίες στο χώρο του πολιτισμού. Διαχειριστές και εμψυχωτές σχεδίων, επιμορφωτές στις καλλιτεχνικές ειδικότητες, παραγωγοί, μπορούν να μετάσχουν στις πολυετείς ενέργειες συνεργασίας ή στη διοργάνωση εκδηλώσεων με ευρωπαϊκή ή διεθνή διάσταση που υποστηρίζονται από το πρόγραμμα «Πολιτισμός 2000». Η δημιουργία εκπαιδευτικού λογισμικού για τις σχολές αρχιτεκτονικής ή ακόμη η οργάνωση φεστιβάλ λογοτεχνίας των βόρειων χωρών από δανούς, σουηδούς και βρετανούς εταίρους είναι μόνον δύο παραδείγματα τέτοιων σχεδίων με ευρωπαϊκή διάσταση ανάμεσα σε πολλά άλλα.

ΕΚΑ

Ο ΤΟΣΚΑΝΙΝΙ ΚΑΤΑ ΤΗΣ ΑΝΕΡΓΙΑΣ

Η έλλειψη επαγγελματικών προοπτικών, ακόμη και πραγματικής εξέλιξης σε ορισμένα καλλιτεχνικά επαγγέλματα, η δυσκολία να συμβιβασθεί η ελευθερία του δημιουργού με την ανάγκη του βιοπορισμού αποθαρρύνουν πολλά ταλέντα. Ξεκινώντας από αυτή τη διαπίστωση, το ίδρυμα «Αρτούρο Τοσκανίνι» προτείνει, από τα μέσα της δεκαετίας του 1990, επαγγελματική κατάρτιση για άνεργους μουσικούς. Το πρώτο του σχέδιο ήταν να προσφέρει κατάρτιση υψηλού επιπέδου στο πλαίσιο συμφωνικής ορχήστρας σε 80 άνεργους μουσικούς. Τα μαθήματα γίνονταν σε τρία τμήματα (κρουστών, πνευστών, εγχόρδων) από πεπειραμένους καθηγητές, οργανοπαίκτες ή σολίστες που προέρχονταν από γνωστές ορχήστρες ή φημισμένες ευρωπαϊκές και αμερικανικές σχολές μουσικής. Σήμερα το σχέδιο «Μύθος» εμπνέεται από την ίδια φιλοσοφία ένταξης στο επαγγελματικό περιβάλλον, ενσωματώνοντας τη χρήση των νέων τεχνολογιών και της εικονικής πραγματικότητας σε ένα πρόγραμμα κατάρτισης εξ αποστάσεως που απευθύνεται σε σολίστες, μέλη χορωδιών, μουσικούς και τεχνικούς της όπερας.

Πέρα από τις μουσικές δεξιότητες, οι σειρές κατάρτισης του ιδρύματος Τοσκανίνι προτείνουν μια συγκεκριμένη προσέγγιση του κόσμου της εργασίας δίνοντας έμφαση στη δυνατότητα οργάνωσης και προώθησης των έργων στην αγορά του δίσκου. Έτσι οι καταρτιζόμενοι αποκτούν γνώση των ευκαιριών απασχόλησης στο χώρο της μουσικής. Για τους μουσικούς η δημιουργία μεικτών συνόλων από σπουδαστές και επίτιμα μέλη της συμφωνικής ορχήστρας «Αρτούρο Τοσκανίνι», μιας από τις πιο φημισμένες της Ιταλίας, αποτελεί την ελκυστικότερη πτυχή του σχεδίου. Τα προγράμματα κατάρτισης του ιδρύματος Τοσκανίνι υποστηρίζονται, ήδη από την έναρξή τους, από το Ευρωπαϊκό Κοινωνικό Ταμείο.

Όπως κάθε άλλος τομέας, ο χώρος του πολιτισμού επωφελείται από την ελεύθερη κυκλοφορία που αναγνωρίζει η συνθήκη για την Ευρωπαϊκή Ένωση. Αλλά και πάλι, όπως κάθε άλλος τομέας, ο πολιτιστικός έχει ιδιαίτερες ανάγκες όσον αφορά την κατάρτιση και την τοποθέτηση των εργαζομένων του. Δεν είναι σπάνιο οι σπουδαστές και οι επαγγελματίες του πολιτιστικού τομέα να βρίσκουν ευκαιρίες για σπουδές, κατάρτιση ή απασχόληση στο εξωτερικό. Στο πλαίσιο των σκοπών τους, τα ευρωπαϊκά προγράμματα εκπαίδευσης και επαγγελματικής κατάρτισης «Σωκράτης» και Leonardo da Vinci καλύπτουν ειδικότητες στον πολιτισμό, τις καλές τέχνες και τη χειροτεχνία, από την αρχική κατάρτιση μέχρι την τελειοποίηση. Ενθαρρύνουν την κινητικότητα των σπουδαστών και των μαθητευομένων (σχέδια διεθνών τοποθετήσεων, ανταλλαγής εμπειριών, εκπαιδευτικές επισκέψεις κλπ.). Το σχέδιο Cortex, το οποίο υποστηρίζεται από το πρόγραμμα Leonardo da

Vinci, παρέχει στους επαγγελματίες, στους επιμορφωτές και όσους αναζητούν εργασία μια βάση συζητήσεων και ανταλλαγών στο διαδίκτυο: το σύστημα δίνει πληροφορίες για την κατάρτιση, τις περιόδους μαθητείας και τις θέσεις εργασίας στον τομέα του πολιτισμού στην Ευρώπη, αλλά επίσης επιτρέπει επιλογές ανάλογα με τα ακαδημαϊκά και τα ατομικά προσόντα. Εξάλλου, το Ευρωπαϊκό Κοινωνικό Ταμείο, κύριο μέσον της κοινωνικής πολιτικής της Κοινότητας, συμβάλλει στην καταπολέμηση της ανεργίας και στην επαγγελματική ένταξη με διάφορα μέσα, μεταξύ των οποίων το θέατρο ή η συγγραφή.

ΤΑ ΠΝΕΥΜΑΤΙΚΑ ΔΙΚΑΙΩΜΑΤΑ: ΕΝΘΑΡΡΥΝΟΝΤΑΣ ΤΗ ΔΗΜΙΟΥΡΓΙΑ

Τα πνευματικά δικαιώματα και τα συγγενικά δικαιώματα αποτελούν το αντάλλαγμα για τα έργα τέχνης στις κοινωνίες μας, εξασφαλίζοντας την αμοιβή των δημιουργών και των άλλων δικαιούχων (ερμηνευτών και εκτελεστών, παραγωγών και ραδιοτηλεοπτικών επιχειρήσεων). Τα πνευματικά δικαιώματα προστατεύουν επίσης τη σχέση μεταξύ του έργου και του δημιουργού του ο οποίος μπορεί π.χ. να εξασφαλίζει την καλή χρήση του έργου του και να αποκλείει οποιαδήποτε αθέμιτη παρέμβαση σε αυτό. Με την εμφάνιση της ψηφιακής τεχνολογίας, η μουσική, οι ταινίες και τα βιβλία αποδεδειγμένα από οποιοδήποτε υλικό υπόστρωμα και μπορούν να αναπαράγονται και να διακινούνται όπως ποτέ πριν. Οι νέες αυτές τεχνικές δυνατότητες επιτρέπουν σημαντική ανάπτυξη του τομέα των αγαθών και υπηρεσιών που προστατεύονται με τα πνευματικά και τα συγγενικά δικαιώματα, αλλά καθιστούν επίσης δυνατή την παράνομη χρήση των έργων σε μεγάλη κλίμακα. Από τις αρχές της δεκαετίας του 1990, η Ευρωπαϊκή Ένωση οικοδομεί ένα κοινό νομικό πλαίσιο για την εναρμόνιση των κανόνων προστασίας αυτών των δικαιωμάτων. Τον Μάιο του 2001, ήλθε να συμπληρώσει αυτό το κεκτημένο μια νέα οδηγία για την προστασία των πνευματικών και συγγενικών δικαιωμάτων στην κοινωνία της πληροφορίας. Η οδηγία προσφέρει ένα ευρωπαϊκό ρυθμιστικό πλαίσιο προσαρμοσμένο στο εικονικό και παγκοσμιοποιημένο περιβάλλον των δικτύων πληροφορικής και επιχειρεί εξισορρόπηση μεταξύ της προστασίας των δικαιωμάτων και της πρόσβασης των Ευρωπαίων στα έργα σε σαφώς καθορισμένες συνθήκες. Τα κράτη μέλη έχουν προθεσμία έως το τέλος του 2002 για να μεταφέρουν την οδηγία στο εσωτερικό τους δίκαιο.

ΠΕΡΙΠΛΑΝΩΜΕΝΟΙ ΧΟΡΕΥΤΕΣ

Το 2000 η Ευρωπαϊκή Ένωση επέλεξε εννέα πόλεις ως «ευρωπαϊκές πολιτιστικές πρωτεύουσες». Το περιπλανώμενο φεστιβάλ Trans Danse, με την υποστήριξη του προγράμματος «Πολιτισμός 2000», αξιοποίησε την ευκαιρία για να επισκεφθεί επτά πολιτιστικές πρωτεύουσες και να κάνει απολογισμό της κατάστασης του σύγχρονου χορού στην Ευρώπη. Έτσι δόθηκε η ευκαιρία να φανεί πόσο εξελίχθηκε ο χορός: όλο και πιο συχνά οι ευρωπαίοι χορογράφοι χρησιμοποιούν στην εργασία τους και άλλες καλλιτεχνικές μορφές όπως το θέατρο, τη μουσική, τα πολυμέσα.

Στην Trans Danse συναντήθηκαν επτά συγκροτήματα χορού από την Αβινιόν, το Μπέργκεν, την Πράγα, την Μπολόνια, το Ελσίνκι, το Ρεύκγιαβίκ και τις Βρυξέλλες. Μένοντας μια εβδομάδα σε κάθε πόλη, χορογράφοι των συγκροτημάτων που συμμετείχαν στο σχέδιο έδειξαν τα δημιουργήματά τους αλλά διοργάνωσαν επίσης σεμινάρια πρακτικής άσκησης για επαγγελματίες χορευτές καθώς και για ερασιτέχνες και καλλιτέχνες από άλλες ειδικότητες. Μετά από τις ευρωπαϊκές περιπλανήσεις του, το δίκτυο Trans Danse εντόπισε τα ισχυρά και τα αδύνατα σημεία του περιβάλλοντος στο οποίο εξελίσσεται ο σύγχρονος χορός στην Ευρώπη — πολύτιμα στοιχεία προβληματισμού για νέες ευρωπαϊκές πρωτοβουλίες.

ELCORNELI/O ARTIST

Ο οπτικοακουστικός τομέας αποτελεί αντικείμενο ιδιαίτερης προσοχής στο πλαίσιο της πολιτιστικής πολιτικής της Ευρωπαϊκής Ένωσης. Γι' αυτόν υπάρχει ένα ειδικό πρόγραμμα, το MEDIA, με πολλούς στόχους: να διευκολυνθεί η ανάπτυξη και η διανομή των έργων, να ενθαρρυνθεί η εκμάθηση των τεχνικών γραφής, να δοθεί η δυνατότητα στους επαγγελματίες του οπτικοακουστικού τομέα να βελτιώσουν τις δεξιότητές τους όσον αφορά τη χρηματοοικονομική και την εμπορική διαχείριση ή ακόμη τις νέες τεχνολογίες. Πολυάριθμα κινηματογραφικά

εργαστήρια (γραφής, παραγωγής, ταινιών φαντασίας) και φεστιβάλ ευρωπαϊκού κινηματογράφου, όπως το φεστιβάλ της Μασσαλίας (διεθνές φεστιβάλ ντοκιμαντέρ), του Osnabrück (European Media Art Festival) ή της Θεσσαλονίκης (διεθνές φεστιβάλ κινηματογράφου) υποστηρίζονται από το πρόγραμμα MEDIA.

Προστασία και αξιοποίηση της πολιτιστικής κληρονομιάς

Οι ενέργειες της Ευρωπαϊκής Ένωσης για τη διαφύλαξη και αξιοποίηση της πολιτιστικής κληρονομιάς αφορούν σήμερα τα κτίρια, το περιβάλλον, τα αντικείμενα και τα καλλιτεχνικά έργα καθώς και την άυλη κληρονομιά. Για τον καθορισμό της κοινής κληρονομιάς των λαών της Ευρώπης συνεκτιμώνται πλήρως οι παραδόσεις, τα έθιμα, οι γνώσεις και η τεχνογνωσία. Ερείπια της ρωμαϊκής εποχής ή ένας τόπος σπάνιου φυσικού κάλλους έχουν σημασία όχι μόνον για τους κατοίκους της περιοχής, αλλά για όλους τους Ευρωπαίους.

Με την αποκατάσταση μιας ιστορικής συνοικίας ή τη διαφύλαξη μιας λαϊκής παράδοσης, πέρα από τα οφέλη στον τουρισμό, αποδίδεται στην τοπική κοινωνία ο δυναμισμός και η ταυτότητά της. Το σωματείο «Euroregio» στο Βέλγιο με γάλλους, έλληνες και ιταλούς εταίρους, προσπαθεί να διαιωνίσει την πολιτιστική μνήμη των ευρωπαϊκών λαών. Είτε πρόκειται για αρχαιολογική ή μνημειακή κληρονομιά είτε για εθνογραφία ή λαϊκές παραδόσεις, η Euroregio συγκεντρώνει κινηματογραφημένη τεκμηρίωση την οποία διαθέτει κατόπιν στις εθνικές και περιφερειακές τηλεοράσεις, τα ερευνητικά κέντρα και τους παράγοντες του χώρου της εκπαίδευσης στην Ευρώπη. Το πρόγραμμα «Πολιτισμός 2000» διαθέτει ένα τρίτο του προϋπολογισμού του σε τέτοια σχέδια διαφύλαξης και ευαισθητοποίησης των ευρωπαϊκών λαών στην κοινή κληρονομιά. Τα σχέδια αυτά μπορεί να αφορούν την κατάρτιση των επαγγελματιών του τομέα, την ανταλλαγή εμπειριών ή τη δημιουργία υποστρωμάτων πολυμέσων.

Εκτός από το πρόγραμμα «Πολιτισμός 2000», πολυάριθμα χρηματοδοτικά μέσα της Ευρωπαϊκής Ένωσης λαμβάνουν υπόψη τη διαφύλαξη και την αξιοποίηση της πολιτιστικής κληρονομιάς. Το Ευρωπαϊκό Ταμείο Περιφερειακής Ανάπτυξης διαθέτει σημαντικά κονδύλια για

περιφερειακά σχέδια υποστήριξης στην ανάπτυξη. Σε ορισμένες περιπτώσεις τα σχέδια αυτά περιλαμβάνουν τη διάσταση «ανακαίνιση και αξιοποίηση της πολιτιστικής κληρονομιάς». Έτσι, η Ελλάδα έθεσε σε εφαρμογή ένα ευρύ πολιτιστικό πρόγραμμα 605 εκατ. ευρώ για την περίοδο 2000-2006, με χρηματοδότηση κατά τα δύο τρίτα από την Ευρωπαϊκή Ένωση, το οποίο περιλαμβάνει μια πτυχή διαφύλαξης και ανάδειξης της αρχαιολογικής κληρονομιάς μέσω υποστήριξης στον εκσυγχρονισμό των μουσείων και των υπηρεσιών που αυτά παρέχουν στο κοινό.

Τα προγράμματα της Ευρωπαϊκής Ένωσης για το περιβάλλον μπορούν επίσης να υποστηρίξουν σχέδια με πολιτιστική διάσταση. Στο Καρνάκ της Γαλλίας ευρίσκεται ο σημαντικότερος χώρος μεγαλιθικών μνημείων στην Ευρώπη. Το μέρος προσελκύει πολλούς τουρίστες και ήταν θύμα της επιτυχίας του και της ολοένα μεγαλύτερης συρροής επισκεπτών. Με τη βοήθεια του περιβαλλοντικού προγράμματος LIFE, εκτελέστηκε ένα σχέδιο διαφύλαξης και αξιοποίησης του χώρου του Καρνάκ, από τον Ιούλιο του 1994 έως τον Ιανουάριο του 1999, με στόχο να ευαισθητοποιηθούν οι τουρίστες στις ενδεχόμενες ζημιές που προκαλεί η παρουσία τους.

ΤΟ ΘΕΑΤΡΟ, ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΑ ΠΟΛΥΜΕΣΩΝ

Πώς ήταν οι θεατρικές παραστάσεις στην Πομπηία ή στο θέατρο του Διονύσου που σήμερα έχει χαθεί; Για να το καταλάβουμε, αξίζει περισσότερο ένα σχέδιο, κατά προτίμηση σε εικονική πραγματικότητα και σε τρεις διαστάσεις, παρά ένας μεγάλος λόγος. Ιδίως όταν, χάρη στο σχέδιο αυτό που συνδυάζεται με την κατάλληλη ηχητική επένδυση και τον ανάλογο φωτισμό, ο θεατής αισθάνεται ότι μπορεί να πει: «ήμουν κι εγώ εκεί!»

Χάρη στις γνώσεις των ειδικών, αρχιτεκτόνων και αρχαιολόγων και το ταλέντο των προγραμματιστών πληροφορικής και των καλλιτεχνών των πολυμέσων, το σχέδιο «*Θέατρον*» παρέχει τη δυνατότητα να ξαναζήσουμε αυτό που αισθάνονταν οι θεατές της εποχής; Μια νέα και δυναμική προοπτική για την ιστορία της τέχνης. Αλλά και μια επάνοδος του θεάτρου στις ρίζες του το οποίο, ήδη από τις απαρχές του, χρησιμοποιούσε πολυμέσα χωρίς να το ξέρει.

Σκοπός του σχεδίου είναι τα καινοτόμα αυτά βοηθήματα να τεθούν στη διάθεση των εκπαιδευτικών, των σπουδαστών και των ερευνητών που ενδιαφέρονται για την ιστορία της θεατρικής πράξης από την αρχαία Ελλάδα μέχρι τις μέρες μας. Τα βοηθήματα αυτά έχουν πολλές μορφές —μοντελοποίηση αρχιτεκτονικών δομών, τεχνικές κινουμένων εικόνων, βάσεις γραφικών δεδομένων και κειμένων καθώς και χρήση του VRML (εικονική πραγματικότητα)— και διατίθενται σε CD-ROM και μέσω του διαδικτύου...

Στο σχέδιο, το οποίο υποστηρίχθηκε από το 1994 έως το 1998 από την Ευρωπαϊκή Ένωση μέσω του πέμπτου προγράμματος-πλαisiού έρευνας και τεχνολογικής ανάπτυξης, συμμετέχουν πολλοί εταίροι από τη Γερμανία, την Ελλάδα, τη Γαλλία, την Ιταλία, τις Κάτω Χώρες και το Ηνωμένο Βασίλειο.

SKÄFTEKÄRR

ΤΟ ÖLAND ΔΙΑΦΥΛΑΣΣΕΙ ΤΟ ΠΑΡΕΛΘΟΝ ΤΟΥ

Στο σουηδικό νησί του Öland, η ανακοίνωση ότι το κράτος πώλησε το κτήμα του Skäftekärr προκάλεσε αμέσως την ομόθυμη αντίδραση του πληθυσμού και την ίδρυση του σωματείου Vision Skäftekärr. Στο σωματείο αυτό μετέχουν 600 κάτοικοι του βόρειου τμήματος της νήσου, αποφασισμένοι να μη δεχθούν την εξαφάνιση ενός από τα πιο όμορφα αρχιτεκτονικά στολίδια της ιστορικής κληρονομιάς τους. Χάρη στην παρέμβαση των διαρθρωτικών ταμείων της Ευρωπαϊκής Ένωσης, από το 1994 έως το 1999, το σωματείο επιτυγχάνει να αγοράσει το κτήμα και να διαφυλάξει το κυριότερο κτίριο που χτίστηκε το 1860 για να στεγάσει μια δασική σχολή. Οι χώροι του στεγάζουν σήμερα ένα μουσείο, μια αίθουσα εκθέσεων, μια αίθουσα τελετών και μια καφετέρια. Επίσης διεξάγεται εκεί επαγγελματική κατάρτιση με σκοπό την τόνωση της τοπικής οικονομίας. Στο πάρκο που περιβάλλει το κτίριο, οι επισκέπτες μπορούν να θαυμάσουν 140 είδη αιωνόβιων δένδρων, μερικά από τα οποία είναι πολύ σπάνια. Στις αλέες πολυάριθμα ερείπια κατοικιών που χρονολογούνται από τον 3ο έως τον 8ο αιώνα αποτελούν το πλαίσιο ιστορικών αναπαραστάσεων, αληθινών ζωντανών πινάκων με κομπάρσους ντυμένους με κοστούμια εποχής. Παρακολουθώντας τις αναπαραστάσεις, το κοινό ανακαλύπτει και πάλι τις παραδοσιακές μεθόδους κατασκευής εργαλείων και σκευών. Μέχρι σήμερα, περισσότεροι από 40 000 επισκέπτες είχαν την ευκαιρία να χαρούν το κτήμα του Skäftekärr.

Η ευρωπαϊκή έρευνα τέθηκε επίσης στην υπηρεσία της πολιτιστικής κληρονομιάς. Το ευρωπαϊκό πέμπτο πρόγραμμα-πλαίσιο τεχνολογικής έρευνας εργάζεται για τη βιώσιμη ανάπτυξη των ευρωπαϊκών πόλεων, μεταξύ άλλων όσον αφορά την πολιτιστική διάσταση. Τα υποστηριζόμενα σχέδια

μελετούν τις στρατηγικές διάσωσης που πρέπει να εφαρμοσθούν, τις παρενέργειες του τουρισμού και τις δυνατότητες επανένταξης παλαιών μνημείων σε νέο αστικό περιβάλλον. Τα σχέδια αυτά μπορεί να είναι μελέτες των μηχανισμών φθοράς των κτιρίων, ανάπτυξης μέσων και μεθόδων για την

ανακαίνιση της πολιτιστικής κληρονομιάς, συνοδευτικά μέτρα όπως εξειδικευμένα συνέδρια ή ερευνητικές υποτροφίες κλπ.

Η ψηφιακή τεχνολογία στην υπηρεσία της πολιτιστικής κληρονομιάς

Οι πρωτοβουλίες για την ευρωπαϊκή πολιτιστική κληρονομιά μπορούν επίσης να αξιοποιήσουν τις δυνατότητες που προσφέρουν οι τεχνολογίες της κοινωνίας των πληροφοριών και μάλιστα τόσο για τη διαφύλαξη όσο και για την εμπορική εκμετάλλευση.

Οι ταινίες που χρονολογούνται από τις απαρχές του κινηματογράφου διατηρούνται συνήθως σε σελουλόιντ, το οποίο είναι ιδιαίτερα ευπαθές υπόστρωμα, και πολλές από αυτές έχουν ήδη καταστραφεί, μερικά ή ολικά. Η μεταφορά αυτών των έργων σε ψηφιακό υπόστρωμα, το οποίο θεωρείται αναλλοίωτο, ήλθε να προστεθεί στις κλασικές τεχνικές διατήρησης και αποκατάστασης. Λόγω του χρόνου και των μέσων που απαιτεί ένα έργο τέτοιας έκτασης, το πρόγραμμα MEDIA παρέχει πολύτιμη οικονομική βοήθεια σε εταιρικά σχήματα μεταξύ ειδικών της ψηφιακής τεχνολογίας και υπευθύνων των ταινιοθηκών, καθώς και σε ειδικά προγράμματα κατάρτισης.

Με σκοπό την ανάπτυξη της κοινωνίας των πληροφοριών στην Ευρώπη, το πρόγραμμα-πλαίσιο έρευνας και τεχνολογικής ανάπτυξης της Ευρωπαϊκής Ένωσης ενθαρρύνει τις βιομηχανίες των πολυμέσων, τους πολιτιστικούς οργανισμούς και τα πανεπιστήμια να συνεργάζονται στο πλαίσιο εταιρικών σχημάτων. Αξιοποιώντας την εμπειρία και τους πόρους του ιδιωτικού τομέα, οι βιβλιοθήκες, τα μουσεία και τα κέντρα διαφύλαξης αρχείων μπο-

ρούν να αναπτύξουν νέες μορφές προϊόντων και υπηρεσιών και να αναδείξουν τις δυνατότητές τους στην οικονομία του ηλεκτρονικού πολιτισμού (eCulture). Αυτό επιδιώκει το ερευνητικό σχέδιο 3D-Murale με συμμετοχή αυστριακών, βέλγων, βρετανών και ελβετών εταιρών, το οποίο προσφέρει στους επαγγελματίες βοηθήματα πολυμέσων για την αρχειοθέτηση και την ψηφιακή αναστήλωση αρχαιολογικών ερειπίων και χώρων. Με την ολοκλήρωση του σχεδίου, το 2003, το ευρύ κοινό θα έχει τη δυνατότητα να επισκεπτεται τα αναστηλωμένα μνημεία χάρη στο διαδίκτυο.

Τα σχέδια αυτά μπορούν ακόμη να υποστηριχθούν από ευρωπαϊκά προγράμματα που συνδέουν την καινοτομία με την αγορά. Έτσι το πρόγραμμα TEN-Télécom ενθαρρύνει την παροχή υπηρεσιών με τα ευρωπαϊκά και παγκόσμια δίκτυα πληροφορικής. Το σχέδιο Chance είναι ένα συγκεκριμένο παράδειγμα αυτού του προγράμματος, παρέχοντας τη δυνατότητα στους τουρίστες αλλά και τους μελετητές της ιστορίας της τέχνης να ανακαλύπτουν, χάρη στην ηλεκτρονική βάση δεδομένων του, σε ποιο μουσείο ή ιδιωτική συλλογή ευρίσκεται ένας πίνακας, ένα γλυπτό ή ένα ιστορικό αντικείμενο. Από την άλλη, το πρόγραμμα eContent, επικεντρώνει τη δράση του στην εμπορική εκμετάλλευση ευρωπαϊκών ψηφιακών περιεχομένων και βοηθά τις επιχειρήσεις περιεχομένου να προσαρμόσουν τα προϊόντα και τις υπηρεσίες τους στην κουλτούρα των ξένων αγορών.

Ένας ιδιαίτερος οικονομικός τομέας

Ο πολιτισμός είναι σημαντικός τομέας της οικονομίας και ως τέτοιος διέπεται από τις αρχές και τους κανόνες της συνθήκης για την Ευρωπαϊκή Ένωση, ιδίως τους κανόνες του ελεύθερου ανταγωνισμού και της ελεύθερης κυκλοφορίας στην εσωτερική αγορά. Ωστόσο, η Ευρωπαϊκή Ένωση λαμβάνει υπόψη την ιδιαιτερότητα του πολιτισμού τόσο στις πολιτικές που ακολουθεί σε ευρωπαϊκό επίπεδο όσο και στις σχέσεις της με τον υπόλοιπο κόσμο.

Ανοίγοντας τα κοινά σύνορά τους, ενθαρρύνοντας τις ανταλλαγές και τον ελεύθερο ανταγωνισμό, τα κράτη μέλη της Ευρωπαϊκής Ένωσης επεδίωξαν να ενισχύσουν την οικονομική ανάπτυξη και την ανταγωνιστικότητα των βιομηχανιών τους. Ωστόσο αναγνωρίζουν ιδιαίτερο καθεστώς στα πολιτιστικά δημιουργήματα λόγω της διπλής φύσης τους: τα έργα αυτά είναι οικονομικά αγαθά και υπηρεσίες με σημαντικές δυνατότητες δημιουργίας πλούτου και θέσεων εργασίας αλλά συγχρόνως και φορείς των πολιτιστικών ταυτοτήτων μας, που αντανakλούν και διαμορφώνουν τις κοινωνίες μας.

Αυτός είναι ο λόγος που η ανάπτυξη του τομέα του πολιτισμού δεν αφήνεται μόνον στις δυνάμεις της αγοράς και η Ευρωπαϊκή Ένωση φροντίζει να ενσωματώνει αυτή την ειδική ευαισθησία σε όλες τις πολιτικές της. Οι κρατικές ενισχύσεις στις ιδιωτικές επιχειρήσεις είναι κανονικά περιορισμένες, αλλά σε έναν τομέα που οι δημόσιες ενισχύσεις παίζουν σημαντικό ρόλο στη διαφύλαξη και προώθηση της πολιτιστικής πολυμορφίας, η απαίτηση αυτή της Συνθήκης αποδείχθηκε ιδιαίτερα σημαντική για την εφαρμογή των ευρωπαϊκών κανόνων ανταγωνισμού. Η Συνθήκη αναγνωρίζει εξάλου τη σπουδαιότητα του πολιτιστι-

κού, κοινωνικού και δημοκρατικού ρόλου της δημόσιας ραδιοτηλεόρασης.

Η αρχή της ελεύθερης κυκλοφορίας των εμπορευμάτων στην εσωτερική αγορά γνωρίζει επίσης όρια όσον αφορά τα πολιτιστικά αγαθά: η Συνθήκη επιτρέπει στα κράτη μέλη να λαμβάνουν μέτρα απαγόρευσης ή περιορισμού όταν πρόκειται για εθνικούς θησαυρούς που έχουν καλλιτεχνική, ιστορική ή αρχαιολογική αξία.

Στον διεθνή χώρο οι κανόνες που εφαρμόζονται στο εμπόριο καθορίζονται με διαπραγματεύσεις μεταξύ των μελών του Παγκόσμιου Οργανισμού Εμπορίου (ΠΟΕ). Σε αυτό το πλαίσιο, η Ευρωπαϊκή Ένωση απέφυγε τη δέσμευση να απελευθερώσει τον οπτικοακουστικό τομέα, με σκοπό να διατηρήσει την ελευθερία δράσης της για να διαφυλάξει και να προωθήσει την πολιτιστική πολυμορφία. Αυτό δεν έρχεται σε αντίθεση με μεγαλύτερο άνοιγμα της ευρωπαϊκής αγοράς: μολοντί η Ευρωπαϊκή Ένωση παράγει περισσότερες ταινίες από τις Ηνωμένες Πολιτείες, οι αμερικανικές ταινίες κόβουν το 75 % των εισιτηρίων των ευρωπαϊκών κινηματογράφων...

ΟΤΑΝ Ο ΠΟΛΙΤΙΣΜΟΣ ΠΩΛΕΙΤΑΙ ΜΕ ΤΟ ΔΙΑΔΙΚΤΥΟ

Ένας τουρίστας θέλει να αποκτήσει πολιτιστικά αντικείμενα σε ένα ή περισσότερα μουσεία μιας περιοχής που επισκέφθηκε. Ένα μουσείο θέλει να εκδώσει κατάλογο με μορφή CD-ROM και απευθύνεται σε παραγωγό πολυμέσων. Ένας συλλέκτης πινάκων θέλει να διευρύνει το φάσμα των ενδεχόμενων αγοραστών ενός από τα έργα του μέσω του διαδικτύου.

Την ώρα που ο πολιτισμός συναντάται με το ηλεκτρονικό εμπόριο, το σχέδιο Regnet επιδιώκει να προσφέρει χρήσιμες υπηρεσίες σε όλους τους παράγοντες αυτής της αγοράς σε αναβρασμό. «Η έννοια της ψηφιακής βιβλιοθήκης δεν μπορεί να περιορίζεται σε ένα τεχνικό πλαίσιο που επιτρέπει την πρόσβαση σε ψηφιακά περιεχόμενα. Επιβάλλεται να εισαχθούν νέοι μηχανισμοί συνεργασίας μεταξύ των διάφορων μερών (πολιτιστικών οργανώσεων, βιομηχανιών, δημόσιων υπηρεσιών κλπ.)». Με αυτό το πιστεύω, το Regnet φέρνει κοντά μουσεία, βιβλιοθήκες και επιχειρήσεις πληροφορικής από δέκα ευρωπαϊκές χώρες, μεταξύ των οποίων τη Βουλγαρία και τη Ρωσία, για να δημιουργήσει κοινή βάση ηλεκτρονικού εμπορίου πολιτιστικών αγαθών και υπηρεσιών αξιοποιώντας τις τεχνολογίες αιχμής. Το σχέδιο ξεκίνησε με την υποστήριξη του προγράμματος-πλαisiού έρευνας και τεχνολογικής ανάπτυξης και θα είναι σε εξέλιξη έως τα μέσα του 2003. Οι ανάδοχοί του ελπίζουν σε συμμετοχή περίπου 3 000 μουσείων.

ΕΚΑ

Πράγματι οι ευρωπαϊκές ταινίες συναντούν δυσκολίες στη διανομή τους εκτός της χώρας προέλευσης. Η επιτυχία μιας ταινίας εξαρτάται, πέρα από την ποιότητά της, από τα οικονομικά μέσα που διατίθενται στο στάδιο της παραγωγής και της διανομής της. Αυτός είναι ένας προνομιακός τομέας δράσης του προγράμματος MEDIA, το οποίο παρεμβαίνει πριν και μετά από την κυρίως παραγωγή για να διευκολύνει τη διακίνηση των ταινιών και των άλλων μορφών ευρωπαϊκών οπτικοακουστικών έργων σε ολόκληρη την Ευρώπη.

Εκτός από τις οικονομικές πιυχές, η διακίνηση των ευρωπαϊκών ταινιών στο εσωτερικό του κοινοτικού χώρου διευκολύνει την αμοιβαία γνώση των ευρωπαϊκών πολιτισμών. Η *Rosetta*, των αδελφών Dardenne, το *Pane e tulipani*, του Silvio Soldini, *Όλα για τη μητέρα μου*, του Pedro Almodovar, το *Le fabuleux destin d'Amélie Poulain*, του Jean-Pierre Jeunet, είναι ταινίες που διακινήθηκαν ευρύτατα στην επικράτεια της Ένωσης χάρη στο πρόγραμμα MEDIA.

Πάντοτε στον οπτικοακουστικό τομέα, η οδηγία «Τηλεόραση χωρίς σύνορα» θεσπίζει νομικό πλαίσιο για να εξασφαλισθεί η ελεύθερη κυκλοφορία των ευρωπαϊκών τηλεοπτικών εκπομπών στην επικράτεια της Ένωσης αλλά και η διάθεση σε ευρωπαϊκά έργα του μεγαλύτερου μέρους από τα τηλεοπτικά προγράμματα των κρατών μελών. Τέλος, η Ευρωπαϊκή Ένωση και η Ευρωπαϊκή Τράπεζα Επενδύσεων βοηθούν την ευρωπαϊκή οπτικοακουστική βιομηχανία να ενισχύσει την οικονομική της βάση και να επιταχύνει την προσαρμογή της στις ψηφιακές τεχνολογίες.

Από φορολογικής πλευράς, τα πολιτιστικά αγαθά υπόκεινται στον ΦΠΑ. Ωστόσο, προκειμένου να ενθαρρυνθεί η καλλιτεχνική δημιουργία και να διευρυνθεί η πρόσβαση στον πολιτισμό, ορισμένα από αυτά τα αγαθά, ιδίως τα βιβλία, υπόκεινται σε μειωμένο φορολογικό συντελεστή. Εξάλλου, προκειμένου να διαφυλαχθεί η πολυμορφία της λογοτεχνικής παραγωγής, είναι δυνατή η θέσπιση συστήματος σταθερής τιμής του βιβλίου σε εθνικό επίπεδο υπό την προϋπόθεση ότι το σύστημα αυτό δεν περιορίζει την ελεύθερη κυκλοφορία των εμπορευμάτων μεταξύ των κρατών μελών.

Η Ευρωπαϊκή Ένωση και ο κόσμος

Επιτρέποντας τη συμμετοχή τρίτων χωρών στα προγράμματά της, δημιουργώντας εταιρικές σχέσεις με χώρες από άλλες ηπείρους, αναπτύσσοντας δράση στην Ανατολική Ευρώπη στην προοπτική της διεύρυνσης, η Ευρωπαϊκή Ένωση εισάγει μια πολιτιστική διάσταση στις εξωτερικές της σχέσεις. Μεταξύ της Ευρωπαϊκής Ένωσης και του υπόλοιπου κόσμου, όπως και μεταξύ των ευρωπαϊκών χωρών, επικρατούν οι έννοιες των πολιτιστικών ανταλλαγών και του διαλόγου.

Σε ορισμένες περιπτώσεις η Ευρωπαϊκή Ένωση επιτρέπει τη συμμετοχή τρίτων χωρών στα προγράμματά της που απευθύνονται στα κράτη μέλη και περιλαμβάνουν μια πολιτιστική διάσταση. Πρόκειται είτε για χώρες υποψήφιας για ένταξη, είτε για χώρες του Ευρωπαϊκού Οικονομικού Χώρου (Ισλανδία, Νορβηγία, Λιχτενστάιν), είτε για άλλες χώρες με τις οποίες υπάρχουν συμφωνίες σύνδεσης ή συνεργασίας.

Μετά την πτώση του τείχους του Βερολίνου, η Ευρωπαϊκή Ένωση έθεσε σε εφαρμογή δύο νέα προγράμματα για να διευκολύνει τη μετάβαση των πρώην κομμουνιστικών χωρών προς την οικονομία της αγοράς: το πρόγραμμα Phare προετοιμάζει τις χώρες της Κεντρικής και Ανατολικής Ευρώπης για ένταξη στην Ένωση, ενώ το πρόγραμμα Tacis χρηματοδοτεί ενέργειες συνεργασίας και υποστήριξης μεταξύ της Ένωσης και των πρώην σοβιετικών δημοκρατιών. Οι χώρες με τις οποίες υπάρχει εταιρική σχέση ενθαρρύνονται επίσης να συνεργασθούν μεταξύ τους στο πλαίσιο σχεδίων τα οποία μπορεί να αφορούν τον πολιτιστικό τομέα.

Κατά τη διάρκεια της δεκαετίας του 1990, οι σχέσεις της Ευρωπαϊκής Ένωσης με τους εταίρους της από τη Μεσόγειο, την Αφρική, τη Λατινική Αμερική και την Ασία εμπλουτίστηκαν με μια πολιτιστική διάσταση και περιλαμβάνουν ως σημαντικό στοιχείο τον πολιτιστικό διάλογο σε περιφερειακό επίπεδο και με την Ένωση.

Έτσι έγινε με τη συμφωνία του Κοτονού μεταξύ της Ευρωπαϊκής Ένωσης και 77 χωρών της Αφρικής, της Καραϊβικής και του Ειρηνικού. Στη συμφωνία αυτή η διαφύλαξη της πολιτιστικής κληρονομιάς, των αξιών και της ταυτότητας κάθε χώρας έχει σημαντική θέση. Στο πλαίσιο αυτό η Ένωση υποστηρίζει την ανάπτυξη της τοπικής κινηματογραφικής βιομηχανίας, την οργάνωση πολιτιστικών εκδηλώσεων και την εγκατάσταση πολιτιστικών υποδομών. Έτσι διαθέτει 4,8 εκατ. ευρώ, στην περίοδο 2000-2003, για την πολιτιστική πολιτική του Μαλί, η οποία περιλαμβάνει μεταξύ άλλων την αποκατάσταση του εθνικού μουσείου της Μπαμάκο και το άνοιγμα τριών περιφερειακών μουσείων, αλλά επίσης τη χρηματοδότηση ταινιών, θεατρικών έργων και φωτογραφικών εκθέσεων...

ΚΙΝΗΜΑΤΟΓΡΑΦΟΣ ΣΤΙΣ ΔΥΟ ΟΧΘΕΣ ΤΗΣ ΜΕΣΟΓΕΙΟΥ

Οι πηγές έμπνευσής του είναι πολλές και διαφορετικές, η γλώσσα του όμως είναι παγκόσμια. Ο κινηματογράφος είναι ένας από τους σημαντικότερους παράγοντες διάδοσης του πολιτισμού. Ωστόσο, στην Ευρώπη, δεν γνωρίζουν όλοι το όνομα μεγάλων σκηνοθετών όπως ο Youssef Chahine ή ο Salah Abou Seif. Το ευρωπαϊκό κοινό και το αραβικό κοινό γνωρίζουν ελάχιστα τις ταινίες που προέρχονται από την άλλη ακτή της Μεσογείου. Από τον Μάρτιο του 2000 και μετά, το Cinema Med, τριετές σχέδιο συνεργασίας μεταξύ της Ευρωπαϊκής Ένωσης και του αραβομεσογειακού κόσμου, προσπαθεί να καλύψει αυτό το κενό.

Το Cinema Med περιλαμβάνει τρία μέρη:

- **2000/2001:** φεστιβάλ κινηματογράφου αραβομεσογειακών χωρών σε επτά ευρωπαϊκές πόλεις, από το Παλέρμο στο Εδιμβούργο. Βιτρίνα του κινηματογράφου της νότιας ακτής της Μεσογείου και ευκαιρία συναντήσεων μεταξύ των σκηνοθετών και του κοινού, το φεστιβάλ έχει σκοπό να διευκολύνει τη διανομή των αραβικών ταινιών στην Ευρώπη.
- **2001/2002:** εργαστήριο, στη διάρκεια του οποίου δύο ευρωπαίοι δημιουργοί θα δώσουν μαθήματα συγγραφής σεναρίου σε δύο αραβικά πανεπιστήμια (του Marrakech και της Βηρυτού).
- **2002:** δράση ανάδειξης της μεσογειακής κινηματογραφικής κληρονομιάς με αντικείμενο το κινηματογραφικό έργο του Salah Abou Seif, ενός από τους μεγάλους αιγύπτιους σκηνοθέτες. Με αυτήν την αναδρομική προβολή, το Cinema Med επιδιώκει να οδηγήσει σε συνεργασία τις ευρωπαϊκές και τις αραβικές υπηρεσίες αρχείων στο πλαίσιο σχεδίου αποκατάστασης και διαφύλαξης των ταινιών του σκηνοθέτη.

Το Cinema Med αποτελεί μέρος του προγράμματος Euromed audiovisuel το οποίο θέτει σε εφαρμογή συνεργασίες μεταξύ ευρωπαϊκών και μεσογειακών οργανισμών του οπτικοακουστικού τομέα. Το Euromed audiovisuel ανήκει στην τρίτη πτυχή (κοινωνική, πολιτιστική και ανθρωπιστική) της ευρωμεσογειακής εταιρικής σχέσης.

Ο αμοιβαίος σεβασμός και η αλληλοκατανόηση πέρα από πολιτιστικές και θρησκευτικές διαφορές ευρίσκονται επίσης στη βάση της εταιρικής σχέσης μεταξύ της Ευρωπαϊκής Ένωσης και δώδεκα χωρών της νότιας ακτής της Μεσογείου, η οποία περιλαμβάνει ενέργειες συνεργασίας στους τομείς των οπτικοακουστικών μέσων, της πολιτιστικής κληρονομιάς και της νεολαίας.

Τέλος, η Ευρωπαϊκή Ένωση και τα κράτη μέλη της συνεργάζονται με άλλους διεθνείς οργανισμούς που δρουν στον τομέα του πολιτισμού, όπως η Unesco και το Συμβούλιο της Ευρώπης. Σε πολλές περιπτώσεις η συνεργασία αυτή αφορά συγκεκριμένα ζητήματα και εκφράζεται με την οργάνωση συνεδριάσεων αμοιβαίου ενδιαφέροντος και κοινών εκστρατειών ευαισθητοποίησης ή με τη συγχρηματοδότηση σχεδίων. Ωστόσο, η αυξανόμενη σημασία, σε διεθνές επίπεδο, ορισμένων θεμάτων όπως η πολιτιστική πολυμορφία δίνει στη συνεργασία αυτή όλο και περισσότερο πολιτική διάσταση.

Άλλες πηγές ενημέρωσης

- Μπορείτε να βρείτε τεκμηρίωση, ειδήσεις και άλλες πληροφορίες για τα θέματα που εξετάζει αυτό το φυλλάδιο στη δικτυακή πύλη της Ευρωπαϊκής Επιτροπής «Η Ευρώπη και ο πολιτισμός» (<http://europa.eu.int/comm/culture/>).

Ευρωπαϊκή Επιτροπή

**Οικοδομώντας την Ευρώπη των λαών
Η Ευρωπαϊκή Ένωση και ο πολιτισμός**

Σειρά Η Ευρώπη σε εξέλιξη

Λουξεμβούργο: Υπηρεσία Επίσημων Εκδόσεων των Ευρωπαϊκών Κοινοτήτων

2002 — 23 σ. — 16,2 x 22,9 cm

ISBN 92-894-3177-6

Δίνοντας πολιτιστική διάσταση στην Ευρωπαϊκή Ένωση, οι κυβερνήσεις των ευρωπαϊκών κρατών θέλησαν να δημιουργήσουν μια Ευρώπη των λαών. Ανέθεσαν στην Ένωση την αποστολή να ευαισθητοποιήσει τους Ευρωπαίους στην ιστορία και τις κοινές αξίες τους, να τους ενθαρρύνει να γνωρίσουν τα ευρωπαϊκά έργα και την κληρονομιά αλλά με σεβασμό προς τις τοπικές και περιφερειακές πολιτιστικές ιδιαιτερότητες. Συγκεκριμένα, οι κυβερνήσεις θέλησαν να ενθαρρύνουν τις πολιτιστικές ανταλλαγές μέσα στην Ευρώπη, να δώσουν τη δυνατότητα σε πολίτες, καλλιτέχνες και επαγγελματίες του πολιτισμού να συμμετάσχουν σε ευρωπαϊκά σχέδια, να ενθαρρύνουν τη δημιουργικότητα και να διευκολύνουν την πρόσβαση των περισσότερων στον πολιτισμό.

Άλλες πληροφορίες σχετικά με την Ευρωπαϊκή Ένωση

Πληροφορίες σε όλες τις γλώσσες της Ευρωπαϊκής Ένωσης παρέχονται από το Internet, μέσω του εξυπηρετητή Europa (<http://europa.eu.int>).

EUROPE DIRECT είναι μια υπηρεσία ατελών κλήσεων που σας βοηθά να βρείτε τις απαντήσεις στις απορίες σας σχετικά με την Ευρωπαϊκή Ένωση και σας δίνει πληροφορίες για τα δικαιώματα και τις ευκαιρίες που έχετε ως πολίτης της ΕΕ: 00800-321 22 54

Για πληροφορίες και δημοσιεύματα σχετικά με την Ευρωπαϊκή Ένωση στα ελληνικά, μπορείτε να απευθυνθείτε:

ΑΝΤΙΠΡΟΣΩΠΕΙΕΣ ΚΑΙ ΓΡΑΦΕΙΑ ΤΗΣ ΕΥΡΩΠΑΪΚΗΣ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ

Γραφείο αντιπροσωπείας στην Ελλάδα

Βασιλίσσης Σοφίας 2
ΤΘ 30284, GR-10674 Αθήνα
Τηλ. (30-10) 727 21 00
Φαξ (30-10) 724 46 20
Internet: www.ee.gr
E-mail: Burath@cec.eu.int

ΓΡΑΦΕΙΑ ΤΟΥ ΕΥΡΩΠΑΪΚΟΥ ΚΟΙΝΟΒΟΥΛΙΟΥ

Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο

Γραφείο για την Ελλάδα

Λεωφόρος Αμαλίας 8
GR-105 57 Αθήνα
Τηλ. (30-10) 331 15 41-47
Φαξ (30-10) 331 15 40
Internet: www.europarl.eu.int
E-mail: EPAthina@europarl.eu.int

Γραφεία της Επιτροπής υπάρχουν και στις άλλες χώρες της Ευρωπαϊκής Ένωσης καθώς επίσης και σε άλλα μέρη του κόσμου.

EL

Δίνοντας πολιτιστική διάσταση στην Ευρωπαϊκή Ένωση, οι κυβερνήσεις των ευρωπαϊκών κρατών θέλησαν να δημιουργήσουν μια Ευρώπη των λαών. Ανέθεσαν στην Ένωση την αποστολή να ευαισθητοποιήσει

τους Ευρωπαίους στην ιστορία και τις κοινές αξίες τους, να τους ενθαρρύνει να γνωρίσουν τα ευρωπαϊκά έργα και την κληρονομιά αλλά με σεβασμό προς τις τοπικές και περιφερειακές πολιτιστικές ιδιαιτερότητες. Συγκεκριμένα, οι κυβερνήσεις θέλησαν να ενθαρρύνουν τις πολιτιστικές ανταλλαγές μέσα στην Ευρώπη, να δώσουν τη δυνατότητα σε πολίτες, καλλιτέχνες και επαγγελματίες του πολιτισμού να συμμετάσχουν σε ευρωπαϊκά σχέδια, να ενθαρρύνουν τη δημιουργικότητα και να διευκολύνουν την πρόσβαση των περισσότερων στον πολιτισμό.

